

## E - rgument

**Tema:** Je zniževanje plač managerjev v krizi koristen ukrep ali le populistična poteza?



**KLAUS SCHUSTER,**  
predsednik sekcije tujih managerjev pri Združenju Manager in lastnik svetovalnega podjetja Klaus Schuster Management Consulting.



**MATJAŽ LENASSI,**  
predsednik uprave in solastnik Alpine.

**K. Schuster:**  
Ali Slovenci držimo skupaj – ali vključuje to tudi lastnike podjetij? Bodo po krizi vrnili znižane plače?

**M. Lenassi:**  
Naše plače so svetlobna leta daleč od plač velikih korporacij v svetu, zato znižanje ni v prvi vrsti varčevalna, ampak moralna kategorija.

**K. Schuster:** Minuli teden sem bil na kavi z mladim managerjem. Ponosno mi je povedal, da je njihovo vodstvo pravkar sklenilo, da si bodo za 10 odstotkov znižali plače. »Zaradi krize?« sem ga provokativno vprašal. »Da, zdaj moramo vendar varčevati,« je odgovoril.

Razpravo začujem z vprašanjem managerjem in managerkam, ki v teh viharjih časih znižujejo plače vodstvenih delavcev ali zaposlenih: »Zakaj ravno zdaj in ne že veliko prej?«

**M. Lenassi:** Vprašanje je na mestu. Odgovori so za vsako podjetje specifični, vsi pa imajo skupni imenovalec: zgled. Zakaj ne prej? Preprosto, naše plače so svetlobna leta daleč od plač velikih korporacij v svetu, zato znižanje (pri nas za top management za 20, za srednji pa za 10 odstotkov) ni v prvi vrsti varčevalna, ampak moralna kategorija. Slovenci smo znani po tem, da držimo skupaj, ko je treba, in tak korak lahko prispeva k skupnemu »uporu« krizi.

In protivprašanje: »Je res treba z državnim denarjem pomagati samo velikim in napol državnim podjetjem?«

**K. Schuster:** Menim, da bi morala država delovati le kot varovalna mreža, ne bi pa smela poravnati izgub podjetij, ki so nastale zaradi strukturnih problemov. Če ima vaše podjetje danes zaradi finančne krize manj dela, lahko država na primer v tem času naprej izobražuje ali prekvalificira vaše uslužbenke in za to prevzame stroške (nadaljnje izobraževanje plus plače za to obdobje).

Še k vaši prvi opombi. Če pravite, da Slovenci držimo skupaj, me zanima, ali vključuje to tudi lastnike podjetij. Logika mi namreč govori: manj prometa kompenziramo z nižjimi plačami. Vendar – ali ne vodi to na koncu k enakemu rezultatu/dobičku za lastnike? In ali bodo lastniki po koncu krize vrnili sedanje 10- ali 20-odstotno znižanje plače?

**M. Lenassi:** Podpiram tak način prestrukturiranja, ki ste ga predlagali, na žalost pa se pri nas premalo ceni ustvarjanje produktov in povečuje neproizvodno delo. Nič se ne stori za spremembo takega načina razmišljanja. Mislim predvsem na sistem izobraževanja in posledično pomanjkanje tehničnega kadra, ki bi lahko

prinesel nov razvoj in pravo – proizvodno – dodano vrednost.

O »držanju skupaj«: Mislim, da to vključuje tudi večji del lastnikov. Dobiček pa ni nič slabega, seveda če se ga pravilno uporabi in razdeli. Ne vem, kako je drugod, vendar smo pri nas dogovorjeni, da si bomo boljše čase tudi delili, zato je ukrep narejen s soglasjem ekipe in za določen čas.

**K. Schuster:** Položaj je res težak, ampak ali ni prav zdaj priložnost za premislek o konkurenčnosti podjetij? V čem je primerjalna prednost slovenskih podjetij? Zakaj bi kupec vzel s police na primer ravno Alpinin čevlji? Kako privlačni so slovenski trg delovne sile in slovenska podjetja za tuje managerje? Kako skušamo v Slovenijo »uvoziti« izkušnje ljudi, ki so v tujini že uspešni? In kako se podjetja že danes pripravljajo na čas po krizi? Strateški gospodarski svet, ki ga je ustanovil premier Pahor, se mi zdi odličen zgled tudi za podjetja. Če ste takega že ustanovili tudi pri vas, sem prepričan, da ste zbrali že veliko novih pobud za letos.

**M. Lenassi:** Primerjalna prednost Alpine je pri čevljih za tek na smučeh več kot očitna in se potrjuje na svetovnem trgu ter z osvojenimi medaljami. Prednost Slovenije je po mojem mnenju v visokokvalificirani delovni sili, inovativnosti, spoštovanju dogovorjenega, kvaliteti, bližini in razumevanju trgov ter tudi še vedno cenejši delovni sili. BSH-jeva tovarna malih gospodinjskih aparatov v Nazarjih je ena najboljših in najbolj dobičkonosnih tovarn v sistemu, njeni izdelki so pojem kakovosti. Torej dober primer tuje investicije. Še nekaj jih je, gotovo pa ne dovolj, in spodbud res ni dovolj. Tudi mednarodnih vodilnih ekip je bore malo, je pa veliko »naših« ljudi v tujini na visokih položajih, kar kaže na nekonkurenčnost naših podjetij pri plačah managerjev. Ja, treba bo ustvariti mednarodno primerljive pogoje za te ljudi.

Seveda samo nerazumni vodje ne razmišljajo o času po krizi, tudi v sodelovanju med podjetji znotraj iste panoge. Žal marsikatero podjetje to še vedno jemlje kot konkurenco. A se bo to spremenilo – kot rečeno, ko je hudo, smo skupaj.